

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ №2
ВСЕУКРАЇНСЬКА СПІЛКА ВИКЛАДАЧІВ ПЕРЕКЛАДУ**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
з міжнародною участю

**ТЕРМІНОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ТА
НАВЧАННЯ ФАХОВИХ МОВ**

Харків, 11 березня 2015 року

Харків 2015

урахуванням правил сполучуваності у МО: вивчіть схему сполучуваності даних слів з прикметниками й перекладіть словосполучення, подані далі; 4. для утворення нових термінів: передайте наступні терміни мовою перекладу за допомогою транскодування.

Знання фахової термінології сприяє адекватному розумінню тексту оригіналу і породженню тексту перекладу, а тому є важливою складовою професійної компетентності перекладача. Отже, вправам для навчання термінології фахових текстів слід приділяти особливу увагу при навчанні професійно спрямованого письмового перекладу.

Література

1. Пронина Р.Ф. Перевод английской научно-технической литературы / Р.Ф. Пронина. – М.: Высшая школа, 1986. – 175 с.
2. Черноватий Л. М. Проблема типології вправ для навчання фахового перекладу / Леонід Черноватий // Актуальні проблеми перекладознавства та методики навчання перекладу : IV Всеукр. наук. конф., 19-20 квітня 2007 р.: тези доп. – Харків, 2007. – С. 147-149.
3. Черноватий Л. М. Основи розробки системи вправ для навчання професійно спрямованого письмового перекладу / Л. М. Черноватий, М. Д. Волчанська // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2011. – № 6-7 (16-17). – С. 320-329.

ВИМОГИ ДО ВОЛОДІННЯ НАФТОГАЗОВОЮ ТЕРМІНОЛОГІЄЮ МАЙБУТНІМИ ТЕХНІЧНИМИ ПЕРЕКЛАДАЧАМИ

Стрілець В. В. (Полтава)

Процеси глобалізації та міжнародної інтеграції нафтогазової галузі вимагають подолання мовних бар'єрів за допомогою висококваліфікованих технічних перекладачів, які повинні швидко й точно забезпечити письмовий і

усний переклад, оптимально відтворивши зміст тексту оригіналу.

Технічний перекладач повинен не тільки володіти у достатній мірі іноземною та рідною мовами і вміти грамотно висловлювати свої думки, а й добре знати предметну галузь і її специфічну термінологію. У технічному перекладі не має бути відхилень у трактуванні термінів, оскільки це може змінити суть тексту і привести до спотвореного розуміння матеріалу [1].

Англійська нафтогазова термінологія є чітко вираженою термінологічною системою, яка інтенсивно розширюється й оновлюється. Вона надзвичайно різноманітна за напрямками діяльності, включає як міжнаукові, так і вузькогалузеві терміни.

На основі аналізу науково-методичної літератури [1; 2; 3] та власного досвіду можемо констатувати, що в плані володіння нафтогазовою термінологією майбутні технічні перекладачі повинні:

- **знати** міжнауковий (deposit, field, pipe, pump, tank) і вузькогалузевий (drilling rig, wellwork) сегменти англійської нафтогазової термінології; англійські терміни широкого спектру нафтогазової тематики (пошук і розробка газових і нафтових родовищ, видобуток, транспортування, зберігання й переробка нафти й газу, будівництво заводів, експлуатація й ремонт обладнання, охорона навколишнього середовища тощо) і їхні українські відповідники; вітчизняні й закордонні стандарти укладання документації нафтогазової галузі; суть процесів, які відбуваються під час розвідки родовищ і буріння свердловин, видобування й переробки нафти, а також основні типи обладнання, яке використовується в галузі;

- **вміти** застосовувати лексичні прийоми перекладу термінологічної лексики (транскодування, опис значення, калькування), заповнювати термінологічні лакуни; уникати синонімічного вживання термінологічних одиниць або користуватися терміном з більшою вмотивованістю внутрішньої форми, який висвітлює найважливіші сторони й ознаки денотата; не допускати довільного скорочення термінів; використовувати терміни, що встановлені відповідними

державними стандартами; якщо в тексті зустрічається термін-неологізм, підібрати еквівалент, звернувшись до довідкової літератури або проконсультувавшись із фахівцем [3: 315]; користуватися різноманітною друкованою й електронною довідковою літературою (одно- й двомовними словниками, інструкціями з експлуатації, англomовними підручниками з нафтогазової справи) для пошуку найточнішого варіанту перекладу, користуватися автентичними друкованими, аудіо й відео матеріалами для поповнення фонових і предметних знань.

Фахова підготовка технічних перекладачів з урахуванням цих вимог дозволить сформувати на належному рівні їхню термінологічну компетенцію.

Література

1. Веретенникова В. П. Отраслевой перевод в современном технологическом мире [Електронний ресурс] / В. П. Веретенникова, Г. П. Кузнецова. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/12_KPSN_2010/Philologia/63354.doc.htm.
2. Самигуллина Л. З. Нормативные аспекты нефтегазовой терминологии [Електронний ресурс] / Л. З. Самигуллина // Электронный научный журнал «Нефтегазовое дело». – №5. – 2012. С. 447 – 456. – Режим доступу: http://ogbus.ru/authors/Samigullina/Samigullina_1.pdf.
3. Смірнова Т. В. Лексичні прийоми перекладу термінологічних одиниць транспортної галузі / Т. В. Смірнова // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»: збірник наукових праць. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2014. – Вип. 45. – С. 314 – 316.